

ОБМЕЖЕННЯ ТА ВИМОГИ У РОБОТІ
ПОСАДОВИХ ОСІБ НАЦІОНАЛЬНОГО
АГЕНТСТВА ІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗГІДНО ІЗ
ЗАКОНОМ УКРАЇНИ «ПРО
ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ»

ВИМОГИ ТА ОБМЕЖЕННЯ, ЯКІ ПОШИРЮЮТЬСЯ НА ПОСАДОВИХ ОСІБ НАЦІОНАЛЬНОГО АГЕНТСТВА ІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

- ст. 22 – обмеження щодо використання службових повноважень чи свого становища;
- ст. 23 – обмеження щодо одержання подарунків;
- ст. 24 – запобігання одержанню неправомірної вигоди або подарунка та поводження з ними;
- ст. 28 – вимоги щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів;
- ст. 351 – особливості врегулювання конфлікту інтересів, що виник у діяльності окремих категорій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування;
- ст. 36 – вимоги щодо запобігання конфлікту інтересів у зв'язку з наявністю в особи підприємств чи корпоративних прав (поширюються лише на осіб, зазначених в пп. «а» п. 2 ч. 1 ст. 3 Закону).

ОБМЕЖЕННЯ ЩОДО ВИКОРИСТАННЯ СЛУЖБОВИХ ПОВНОВАЖЕНЬ І СЛУЖБОВОГО СТАНОВИЩА

Стаття 22. Закону України «Про запобігання корупції» (далі - Закон) забороняє використовувати свої службові повноваження або своє становище та пов'язані з цим можливості з метою одержання неправомірної вигоди для себе чи інших осіб, у тому числі використовувати будь-яке державне чи комунальне майно або кошти в приватних інтересах.

КАТЕГОРІЇ ПОДАРУНКІВ

(ВІДПОВІДНО ДО СТ.23 ЗУ «ПРО ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ»)

Заборонені

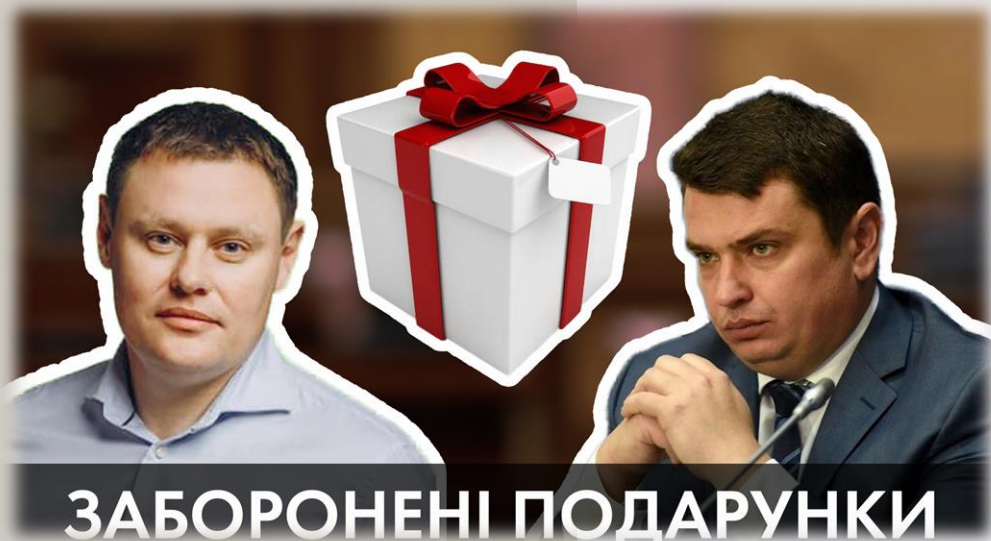
Дозволені з певними обмеженнями

Дозволені

ЗАБОРОНЕНІ

Категорично забороняється (незалежно від їх вартості) вимагати, просити та одержувати подарунки для себе або близьких осіб від юридичних і фізичних осіб у наступних випадках: у зв'язку зі здійсненням такими особами діяльності, пов'язаної з виконанням функцій держави; якщо особа, яка дарує, перебуває в підпорядкуванні особи, якій вона дарує подарунок.

у зв'язку зі здійсненням особами діяльності, пов'язаної з виконанням функцій держави або місцевого самоврядування

якщо особа, яка дарує (дарувальник), перебуває в підпорядкуванні особи, якій вона дарує подарунок (обдаровуваного)

ДОЗВОЛЕНІ З ПЕВНИМИ ОБМЕЖЕННЯМИ

Дозволено отримувати з певними обмеженнями (такі подарунки відповідають загальновизнаним уявленням про гостинність) якщо вартість таких подарунків не перевищує двох прожиткових мінімумів для працездатних осіб, встановлених на день прийняття подарунка, одноразово, або сукупна вартість таких подарунків, отриманих від однієї особи (групи осіб) протягом року, не перевищує чотирьох прожиткових мінімумів, встановлених для працездатної особи на 1 січня того року, в якому прийнято подарунок.

Слід мати на увазі, що такі подарунки дозволено отримувати лише за наступних умов: подарунки отримуються не у зв'язку зі здійсненням такими особами діяльності, пов'язаної з виконанням функцій держави; особа, яка дарує, не перебуває в підпорядкуванні особи, якій вона дарує подарунок.

	1ПМ	2ПМ	4ПМ
2024 рік	3 028 грн	6 056 грн	12 112 грн

ДОЗВОЛЕНІ

Дозволено отримувати наступні подарунки: загальнодоступні знижки, товари послуги, загальнодоступні виграші, призи, премії, бонуси; будь-які подарунки від близьких осіб.

Важливо!!! Після отримання дозволеного подарунка особа зобов'язана не приймати рішень та не вчиняти дій на користь особи, від якої отримано такий подарунок.

Рішення, прийняте особою на користь особи, від якої вона чи її близькі особи отримали протягом останніх трьох років подарунок, вважається таким, що прийняте в умовах реального конфлікту інтересів. Такі рішення підлягають скасуванню (на такі рішення поширюються вимоги ст. 67 Закону).

Порушення встановлених ст. 23 Закону обмежень щодо одержання подарунків тягне за собою адміністративну відповідальність згідно зі ст. 172⁵ КУпАП.

БЛИЗЬКІ ОСОБИ

Необхідно зазначити, що близькими особами в розумінні Закону є: особи, які ⁸ спільно проживають, пов'язані спільним побутом і мають взаємні права та обов'язки із суб'єктом, зазначеним у частині першій статті 3 Закону (крім осіб, взаємні права та обов'язки яких із суб'єктом не мають характеру сімейних), у тому числі – особи, які спільно проживають, але не перебувають у шлюбі або (незалежно від зазначених умов) чоловік, дружина, батько, мати, вітчим, мачуха, син, дочка, пасинок, падчерка, рідний брат, рідна сестра, дід, баба, прадід, прабаба, внук, внучка, правнук, правнучка, зять, невістка, тесть, теща, свекор, свекруха, усиновлювач чи усиновлений, опікун чи піклувальник, особа, яка перебуває під опікою або піклуванням згаданого суб'єкта.

ЗАПОБІГАННЯ ОДЕРЖАННЮ НЕПРАВОМІРНОЇ ВИГОДИ АБО ПОДАРУНКА ТА ПОВОДЖЕННЯ З НИМИ

Відповідно до визначення, яке міститься у статті 1 Закону, неправомірною вигодою – це грошові кошти або інше майно, переваги, пільги, послуги, нематеріальні активи, будь-які інші вигоди нематеріального чи негрошового характеру, які обіцяють, пропонують, надають або одержують без законних на те підстав.

Зміст поняття неправомірної вигоди визначають такі обов'язкові ознаки, відповідно до яких: предметом неправомірної вигоди є грошові кошти; переваги, пільги і послуги; нематеріальні активи або будь-які інші вигоди нематеріального чи негрошового характеру; їх обіцяють, пропонують, надають або одержують без законних на те підстав

Під подарунком розуміється грошові кошти або інше майно, переваги, пільги, послуги, нематеріальні активи, які надають/одержують безоплатно або за ціною, нижчою мінімальної ринкової.

Відповідно до Закону, у разі надходження пропозиції щодо неправомірної вигоди або подарунка, незважаючи на приватні інтереси, зобов'язані невідкладно вжити таких заходів:

- 1) відмовитися від пропозиції;
- 2) за можливості ідентифікувати особу, яка зробила пропозицію;
- 3) залучити свідків, якщо це можливо, у тому числі з числа співробітників;
- 4) письмово повідомити про пропозицію безпосереднього керівника (за наявності) або керівника відповідного органу, підприємства, установи, організації, спеціально уповноважених суб'єктів у сфері протидії корупції.

Якщо особа, на яку поширюються обмеження щодо використання службового становища та щодо одержання подарунків, виявила у своєму службовому приміщенні чи отримала майно, що може бути неправомірною вигодою, або подарунок, вона зобов'язана невідкладно, але не пізніше одного робочого дня, письмово повідомити про цей факт свого безпосереднього керівника або керівника відповідного органу, підприємства, установи, організації.

Про виявлення майна, що може бути неправомірною вигодою, або подарунка складається акт, який підписується особою, яка виявила неправомірну вигоду або подарунок, та її безпосереднім керівником або керівником відповідного органу, підприємства, установи, організації.

У разі якщо майно, що може бути неправомірною вигодою, або подарунок виявляє особа, яка є керівником органу, підприємства, установи, організації, акт про виявлення майна, що може бути неправомірною вигодою, або подарунка підписує ця особа та особа, уповноважена на виконання обов'язків керівника відповідного органу, підприємства, установи, організації у разі його відсутності.

Отже, можна зробити висновок, головна різниця між подарунком і неправомірною вигодою полягає саме у меті одержання, а не у вартості. Неважливо, скільки така вигода коштує. Важливо, чи була мета вчинення або не вчинення певних дій з використанням службового становища в інтересах іншої особи, а також чи стимулювала така вигода її отримувача вчинити або не вчинити такі дії в інтересах іншої особи.

Одержання неправомірної вигоди за вчинення (або невчинення) дій з використанням службового становища (або повноважень) є кримінальним злочином, відповідальність за який передбачена статтею 368 ККУ.

Конфлікт інтересів - – це суперечність між приватним інтересом особи та її службовими чи представницькими повноваженнями, що впливає на об'єктивність прийняття рішень, або на вчинення дій під час виконання цих повноважень .

Конфлікт інтересів

потенційний конфлікт інтересів

є приватний інтерес і є можливість реалізувати службові/представницькі повноваження

реальний конфлікт інтересів

є приватний інтерес і службові/представницькі повноваження реалізовані (мають бути реалізовані) особою, у зв'язку з чим виникає суперечність

ЗАПОБІГАННЯ ТА ВРЕГУЛЮВАННЯ КОНФЛІКТУ ІНТЕРЕСІВ (СТ.СТ. 28, 351, 36 ЗАКОНУ)

ВИМОГИ ЗАКОНУ «ПРО ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ»

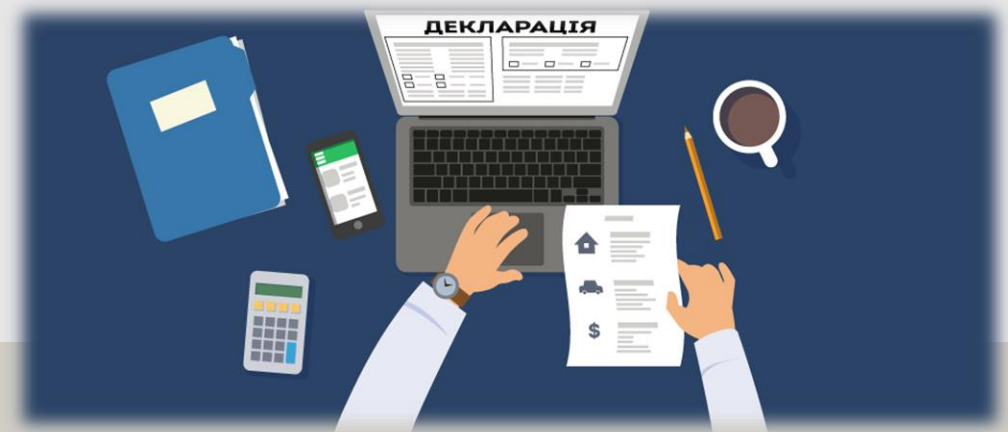
Вимоги щодо подання декларацій (стаття 45):

- щорічна декларація;
- декларація «перед звільненням»;
- декларація «після звільнення»;
- декларація «кандидата на посаду».

Вимоги щодо додаткових заходів здійснення фінансового контролю (стаття 52):

- повідомлення про відкриття валютного рахунка в установі банку-нерезидента;
- повідомлення про суттєвої зміни у майновому стані.

Заборонено розкривати інформацію про особу викривача, його близьких осіб або інші дані, які можуть ідентифікувати особу викривача, його близьких осіб, третім особам, які не залучаються до розгляду, перевірки та/або розслідування повідомлених ним фактів, а також особам, дій або бездіяльності яких стосуються повідомлені ним факти, крім випадків, установлених законом (стаття 53-5).

ПРАВИЛА ЕТИЧНОЇ ПОВЕДІНКИ

Відповідно до ст. 38 Закону посадові особи під час виконання своїх службових повноважень зобов'язані неухильно дотримуватися вимог закону та загальновизнаних етичних норм поведінки, бути ввічливими у стосунках з громадянами, керівниками, колегами і підлеглими.

СТАТТЯ 40 ЗАКОНУ. ПОЛІТИЧНА НЕЙТРАЛЬНІСТЬ СТАТТЯ 41. НЕУПЕРЕДЖЕНІСТЬ

Посадові особи зобов'язані при виконанні своїх службових повноважень дотримуватися політичної нейтральності, уникати демонстрації у будь-якому вигляді власних політичних переконань або поглядів, не використовувати службові повноваження в інтересах політичних партій чи їх осередків або окремих політиків.

Зобов'язання діяти неупереджено, незважаючи на приватні інтереси, особисте ставлення до будь-яких осіб, на свої політичні погляди, ідеологічні, релігійні або інші особисті погляди чи переконання.

СТАТТЯ 42. КОМПЕТЕНТНІСТЬ І ЕФЕКТИВНІСТЬ СТАТТЯ 43. НЕРОЗГОЛОШЕННЯ ІНФОРМАЦІЇ

Особи сумлінно, компетентно, вчасно, результативно і відповідально виконують службові повноваження та професійні обов'язки, рішення та доручення органів і осіб, яким вони підпорядковані, підзвітні або підконтрольні, не допускають зловживань та неефективного використання державної і комунальної власності.

Посадові особи не розголошують і не використовують в інший спосіб конфіденційну та іншу інформацію з обмеженим доступом, що стала їм відома у зв'язку з виконанням своїх службових повноважень та професійних обов'язків, крім випадків, встановлених законом.

CONFIDENTIAL

СТАТТЯ 44. УТРИМАННЯ ВІД ВИКОНАННЯ НЕЗАКОННИХ РІШЕНЬ ЧИ ДОРУЧЕНЬ

Незважаючи на приватні інтереси, утримуються від виконання рішень чи доручень керівництва, якщо вони суперечать закону.

Самостійно оцінювати правомірність наданих керівництвом рішень чи доручень та можливу шкоду, що буде завдана у разі виконання таких рішень чи доручень.

У разі отримання для виконання рішень чи доручень, які є на думку посадової особи незаконними або такими, що становлять загрозу охоронюваним законом правам, свободам чи інтересам окремих громадян, юридичних осіб, державним або суспільним інтересам, вона повинна негайно в письмовій формі повідомити про це керівника органу, підприємства, установи, організації, в якому вона працює, а виборні особи - Національне агентство з питань запобігання корупції.

**УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА
ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ В НАЦІОНАЛЬНОМУ АГЕНТСТВІ
ІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ –**

**СУРАЙ АННА
ЕЛ. ПОШТА: ASURAI@NAQA.GOV.UA**
